

Forssan kaupunki: Vuoden 2018 talousarvion ja vuosien 2018–2020 taloussuunnitelman laadinta

1. Talousarvion ja -suunnitelman valmistelun lähtökohdat

Talousarvion valmistelun eteneminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 4.9.2017 vuoden 2018 talousarvion ja vuosien 2018 – 2020 taloussuunnitelman keskeiset periaatteet ja linjaukset.

Hyväksytyn talousarvion laadinta-aikataulun mukaisesti kaupunginhallitus vahvistaa talousarvion yksityiskohtaiset laadintaohjeet 11.9.2017. Valtuuston kokouksen jälkeen 6.9.2017 järjestettiin talousarvion laadintainfo talousarvion valmistelijoille, jotta käytännön valmistelutyö saatiin alulle. Toimialojen esitysten tulee olla valmiina 13.10.2017 mennessä.

Liitteenä vuoden 2018 talousarvion ja vuosien 2018-2020 taloussuunnitelman laadintavaiheet ja aikataulu

Forssa - koko elämän väärtti -kaupunkistrategia

Forssa - koko elämän väärtti -kaupunkistrategia hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 14.4.2014. Strategian tarkistus hyväksyttiin 30.5.2016. Kaupunkiorganisaatiolla on vain tämä varsinainen strategia-asiakirja. Sen lisäksi kaupungilla seuraavat poikkihallinnolliset ohjelmat: Lasten Forssa, Järkivihreä toimintatapa, Henkilöstöohjelma Hihat heilumaan, Pärjäävä Forssa- talouden sopeuttamisohjelma, Hankintaperiaatteet ja Viestintä ja markkinointi –käytännöt.

Strategian tarkistaminen ja elinvoimaohjelman laatiminen ovat käynnistymässä 19.9.2017 pidettävässä valtuustoseminaarissa.

Kuntalain 110 §:ssä todetaan, että talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Keskeistä kaupunkistrategian toteuttamisessa onkin kiinteä yhteys taloussuunnitteluprosessiin. Talousarviossa ja -suunnitelmassa asetetaan palvelujen järjestämistä ja investointeja koskevia tavoitteita kaupungin eri palveluille, liikelaitoksille ja tytäryhteisöille. Talousarvio on myös strategian arvioinnin ja seurannan väline. Tällöin arvioidaan, miten strategia näkyy talousarviossa.

Osana talousarvion laadintaohjeita annetaan ohjeistus tavoitteiden asettamisesta talousarviovuodelle. Tavoiteasettelu kytketään suoraan kaupunkistrategian strategiaan tavoitteisiin ja kriittisiin menestystekijöihin. Kriittiset menestystekijät ovat asioita, missä ehdottomasti pitää onnistua, jotta strateginen tavoite saavutetaan. Talousarviossa kaupunkistrategian jokaisen strategisen tavoitteen osalta esitetään tavoitteet palvelualueittain seuraavasti:

Kriittiset menestystekijät
(valitut)

Toimenpiteet

Arviointikriteerit/mittarit
ja tavoitetaso v. 2018

Strategian toiminnallistaminen ulottuu aina palveluyksikkö- ja henkilötasolle käyttösuunnitelmissa ja kehityskeskusteluissa.

Pärjäävä Forssa

Palvelutarpeiden muutokseen ja talouden haasteisiin vastaamiseksi on käynnissä kaupungin talouden sopeuttamiseen ja tuottavuuden parantamiseen keskittyvä Pärjäävä Forssa -ohjelma, joka etenee rinnan vuoden 2018 talousarvion ja vuosien 2018 - 2020 taloussuunnitelman laadinnan kanssa.

Suurimmat muutospaineet kaupungin palvelutoiminnalle ja talouden hoidolle asettavat verorahoituksen eli valtionosuuksien ja verotulojen erittäin hidas kehitys. Kaupungin menokehityksen sopeuttaminen verorahoitukseen ja samalla elinvoiman kasvattaminen ja sitä kautta vaikuttaminen kaupungin verotuloihin on edelleen suurena haasteena tulevina vuosina. Käynnistytävä elinvoima (strategian) ohjelman laadinta ja sen toteutus on keskeisessä osassa Forssan pärjäämisessä. Veromaksajia ja työpaikkoja tarvitaan.

Kaupungin talouden sopeuttamisessa ja tuottavuuden parantamisessa ovat keskeisessä asemassa seuraavat kehittämisalueet, joilla kaikilla tulee edetä, jotta vaikuttavuutta saadaan aikaan:

- palveluverkon ja toimitilojen käytön tehostaminen
- palvelu- ja työprosessien uudistaminen, palvelutarjonnan uudelleen arviointi, sähköisten palvelujen kehittäminen ja digitalisaation hyödyntäminen sekä uusien innovaatioiden käyttöön ottaminen
- henkilöstön, osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittäminen
- organisaation, rakenteiden ja johtamisjärjestelmän kehittäminen
- hankintojen tehostaminen.

Osana palvelualueen tavoitelomaketta on laatikko, johon kirjataan :

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi .

Investoinnit ja niiden rahoitus

Investoinnit pyritään toteuttamaan ja ajoittamaan siten, että niistä ei koidu kohtuutonta rasitusta kaupungin taloudelle. Investointien rahoituksen kannalta onkin oleellista huolehtia riittävästä tulo- ja rahoituksesta ja sitä kautta kaupungin lainanhoitokyvystä.

Investointien vaikutukset käyttötalouteen tulee aina esittää. Kun palveluverkkoon liittyvät linjaukset on valtuustotasolla tehty, tullaan laatimaan pitkän aikavälin investointisuunnitelma, jossa investoinnit ajoitetaan eri vuosille ja samalla suunnitellaan niiden rahoitus. Talousarvio ja kolmen vuoden investointiohjelma toteuttaa sitten osaltaan pidemmän aikavälin investointisuunnitelmaa.

Riskianalyysi

Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tarkoituksena on tukea kaupunkia ja sen konserniyhteisöjä perustehtävien laadukkaassa toteuttamisessa, kaupunkistrategian ja asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa sekä kuntalaisten, henkilöstön ja omaisuuden turvaamisessa erilaisilta riskeiltä.

Osana talousarvion tavoiteasettelua ja laadintaa on pohdittava niitä riskejä, mitkä mahdollisesti estävät palvelualueen tavoitteiden toteutumisen. Riskianalyysi on osa palvelualueen tavoitelomaketta. Riskianalyysissä hyödynnetään Graniten uudella työkalulla tehtyä kokonaisvaltaista riskienarviointia.

2. Vuoden 2018 talousarvion ja vuosien 2018-2020 taloussuunnitelman laadinnan keskeiset linjaukset ja talousarvioraami vuodelle 2018

Talousarviovuoteen ja taloussuunnittelukauteen osuu monia toimintaympäristöön liittyviä muutoksia, jotka vaikuttavat oleellisesti kuntien talouteen: esim. kilpailukyky sopimus keventää tuntuvasti kuntatyönantajien toimintamenoja. Tulopuolelta nämä hyödyt vastaavasti leikkaantuvat joko saamatta jäävinä verotuloina tai valtionosuuksien vähennyksinä. Suunnittelukauden loppuun ajoittuu valmisteilla oleva maakunta- ja soteuudistus, jonka vaikutukset kuntien tehtäviin ja rahoitukseen ovat mittavat.

Verorahoituksen eli verotulojen ja valtionosuuksien kehitysnäkymät

Verotulojen ennustetaan kesäkuussa laaditun ennusteen mukaan kasvavan vuonna 2018 koko maassa 1,5 % ja Forssan kaupungissa 1,1 % kuluva vuodesta. Tämä merkitsisi noin 0,7 miljoonan euron kasvua kaupungin verotuloissa vuonna 2018. Kuluvana vuonna kaupungin verotulojen ennustetaan pysyvän vuoden 2016 tasolla.

Maakunta- ja soteuudistukseen liittyen kuntien veroprosentteja tullaan alentamaan noin 12,30 prosenttiyksiköllä vuonna 2020. Ennusteen mukaan kaupungin verotulot jäisivät silloin noin puoleen nykyisestä.

Kaupungin valtionosuudet ovat pienenemässä Kuntaliiton 15.6.2017 julkaisemien ennakkolistien valtionosuuslaskelmien mukaan. Valtionosuudet muodostuvat kahdesta osasta: kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta. Kesäkuun laskelman mukaan kaupungin valtionosuudet vähenisivät 260.000 euroa.

Kuntaliitto julkaisee tarkistettut kuntakohtaiset verotuloennusteet ja valtionosuuslaskelmat syyskuun aikana.

Kaupungin terveydenhuollon maksuosuudet kasvamassa verorahoitusta nopeammin

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ilmoituksen mukaan Forssan seudun kuntamaksut olisivat vuonna 2018 nousemassa 5,8 %. Kaupungin maksuosuus olisi 13,8 miljoonaa euroa, jossa on kasvua 0,9 miljoonaa euroa eli 6,8 prosenttia. Koko sairaanhoitopiirin kuntaosuuksien kasvu olisi tasapainottamissuunnitelman mukainen 4 prosenttia. Kau-

punki on taseessaan varautunut sairaanhoitopiiriin alijäämän kattamiseen peruspääoman-sa suhteessa.

Sairaanhoitopiiriin tilaajarenkaan tilaajaosapuoli on edellyttänyt sairaanhoitopiiriin kunta-maksujen nousun selvää hillitsemistä. 25.8.2017 pidetyssä tilaajarenkaan kokouksessa annettiin seuraava lausunto: "Laskelmien mukaan näyttäisi siltä, että Kanta-Hämeen sai-raanhoitopiirissä on tehty menneinä vuosina niin hyvää työtä, että kuntamaksuja ei tarvitsi korottaa vuodelle 2018 lainkaan. Edellytyksenä tälle on, että kunnat hyväksyvät, että sairaanhoitopiiri saa jäädä lopullisessa, maakuntasiirron hetkellä tehtävässä laskelmassa jäljellä olevan poistoeron verran alijäämäiseksi. Kunnat ymmärtävät, että tähän liittyy riski, jonka toteutuessa kunnat joutuvat maksamaan poistoeron verran maksuja sairaanhoitopiirille jälkikäteen. Lisäksi edellytyksenä on, että sairaanhoitopiiri nostaa asiakasmaksujaan vuodelle 2018 lain mahdollistamaan maksimiin.

Edellä mainituin perustein kunnat esittävät, että kuntamaksuja ei koroteta vuodelle 2018. Mikäli laskelmat myöhemmin osoittavat, että jonkintasoinen maksujen korottaminen on välttämätöntä, asiaa voidaan tarkastella uusien laskelmien valossa uudelleen. Lukujen oikean tason arviointi on tehtävä syyskuun loppuun mennessä. Muutoin vaarana on, että kunnilla ja sairaanhoitopiirillä on eri kuntamaksuluvut talousarvioissaan."

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän (FSHKY) sopimusohjausneuvotteluissa on sovit-tu, että kuntayhtymän oman toiminnan osalta kuntamaksut eivät nouse. Sosiaalipalvelujen osalta kuluva vuosi on ylittymässä huhtikuun osavuositarkastuksen ennusteen mukaan 0,6 miljoonalla eurolla, josta aiheutuu painetta suoraan vuoden 2018 talousarvioon, koska on oletettavaa, että palvelutarve jatkuu. Forssan kaupungin suhteellinen osuus terveyden-huollon kuntamaksuista on jonkin verran laskussa.

Kaupungin henkilöstörakenteeseen ja eläköitymiseen liittyvät mahdollisuudet

Forssan kaupungin tuottamiin palveluihin ja palveluverkkoon mahdollisesti tehtävin muu-toksin vaikutetaan myös kaupungin palveluksessa olevaan henkilöstömäärään ja sitä kaut-ta henkilöstökustannuksiin. Kokonaislähtövaihtuvuus kaupungin palveluksesta on vuosita-solla noin 30-40 työntekijää vuodessa. Noin puolet vaihtuvuudesta on eläköitymisestä joh-tuvaa ja toinen puoli asuin/työpaikan vaihtotilanteita. Kaupungin palveluksessa on luku-määrinä mitattuna yhteensä 686 työntekijää, joista 459 vakituista työntekijää ja 239 mää-räaikaista työntekijää. Edellä mainittu eläköityminen ja muu lähtövaihtuvuus sekä määrääi-kaiset palvelussuhteet antavat hyvät mahdollisuudet joustaviin henkilöstömäärää koskeviin muutoksiin, mikäli palvelurakenteessa tai palveluissa tapahtuu suunnittelukaudella muu-toksia.

Maakunta- ja soteuudistus mullistamassa kuntien tehtävät ja rahoituksen vuonna 2020

Maakunta- ja soteuudistus mullistaa toteutuessaan kuntien tehtävät ja rahoituksen vuonna 2020.

Yksittäiseltä kunnalta siirtyvät tehtävät ja siltä siirrettävät tulot eivät vastaa toisiaan. En-simmäisten julkaistujen koelaskelmien mukaan uudistuksessa Forssan kaupungille syntyy veroprosentin korotustarvetta noin 0,5 prosenttiyksikköä valtionosuustasausten jälkeenkin.

Kaupungin talousnäkymät ja liikkumavara

Kaupungin talousnäkymät ovat edellä selostetuista syistä kireät. Kaupungin sosiaali- ja terveystalouden menot ovat kasvamassa ja verorahoitus junnaa paikoillaan, johtuen valtionosuuksien leikkauksista ja hitaasta noin prosentin verotulokehityksestä.

Vesihuoltoliikelaitoksen tuloutusta on pienennetty vaiheittain vuodesta 2016 lukien. Taloussuunnitelmassa 2018 on hyväksytty tuloutuksen pienentäminen 250.000 eurolla vuoden 2017 tasosta 1,1 miljoonaan euroon. Kaupungin verorahoituksen kehitys ei anna mahdollisuutta poistaa tuloutusta kerralla, vaan tuloutuksen suuruutta joudutaan arvioimaan pidemmällä aikavälillä.

Kaupungin liikkumavara nykyisellä tulo- ja menorakenteella on olematon. Mikäli sosiaali- ja terveystalouden maksuosuuksiin ei pystytä vaikuttamaan edellä kerrotusti, kaupunki joutuu harkitsemaan lisätoimenpiteitä nollatulokseen pääsemiseksi.

Kaupunginvaltuuston linjaukset talousarvion laadinnalle:

Kaupunginvaltuusto linjasi kokouksessaan 4.9.2017 seuraavaa:

1. Kaupungin taloutta ja palvelutoimintaa hoidetaan suunnittelukaudella 2018 - 2020 siten, että kaupungin talous pidetään tasapainossa ja että tavoitteena on vähintään nollatulot.
2. Toimialojen raami vuodelle 2018 on sosiaali- ja terveystaloudelta lukuun ottamatta 0-kasvu eli käyttötalouden nettomenot (toimintakate) pidetään vuoden 2017 suuruisina.
3. Kaupunki ilmoittaa Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle edellyttävänsä kuntayhtymän tasaavan kuntamaksujen ylimitoitettua nousua ehdotetusta ja rajaavan nousun vuonna 2018 enintään 1 - 2 prosenttiin. Sairaanhoitopiiriin tulee tarkistaa talouden tasapainottamisohjelmaansa loppuvuosina tilaajarekkaan lausunnon 25.8.2017 mukaisesti. Tässä täytyy ottaa huomioon myös kuntayhtymän tilinpäätökseen sisältyvä poistoero. Sairaanhoitopiiriin tulee korottaa asiakasmaksujaan ja etsiä muitakin keinoja tasapainottaa talouttaan. Jäsenkuntien taloudelliset mahdollisuudet lisärahoitukseen ovat vuosina 2018 - 2019 olemattomat.
4. Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän oman toiminnan kustannuksia koskeva kaupungin maksuosuus ei saa kasvaa vuonna 2018.
5. Kaupungin sisäiset vuokrat pidetään vuonna 2018 vuoden 2017 vuokrien suuruisina.
6. Määräaikaisen henkilöstön käyttöä vähennetään ja eläköitymisen tuomat mahdollisuudet hyödynnetään suunnitelmallisesti ennakoidun henkilöstösuunnittelun avulla.
7. Kaupungin konserniyhtiöiden palvelujen hinnat kaupungille ja kaupunkikonsernille eivät saa nousta vuonna 2018.
8. Vesihuoltoliikelaitoksen kaupungille vuonna 2018 maksaman tuloutuksen määrää pienennetään taloussuunnitelman mukaisesti 250.000 euroa. Vuosien 2019 ja 2020 tuloutusmääriä arvioidaan talousarviovalmistelun edetessä kaupungilla ja vesihuoltoliikelaitoksessa.

VUODEN 2018 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2018-2020 TALOUSSUUNNITELMAN LAADINNAN TEKNISET OHJEET

1. Talousarvion laadintaprosessin sujuvuus

Talousarvion laadinnassa käytetään Raindance budjetointiohjelmistoa, joka tarjoaa esimiehille hyvän työkalun budjettinsa suunnitteluun. Kukin toimiala organisoii oman talousarvion valmisteluprosessinsa omien tarpeidensa mukaiseksi ja jakaa toimialansa raamia edelleen painottaen eri palveluita haluamallaan tavalla.

Tukena talousarvion laadinnassa toimivat toimialojen omat avainhenkilöt.

Budjetointiohjelmiston pääkäyttäjä on Eeva-Liisa Tuomola.

Raindance budjetoinnin käyttöohjeet löytyvät Vornetista kohdasta Keskushallinto, talous, talousarvio/RD budjetointi, budjetoijan ohje ja RD Portaali käyttäjän käyttöohje.

2. Talousarvio- ja käyttösuunnitelmarakenne

Talousarviossa noudatetaan keskeisiltä osiltaan Kuntaliiton Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio ja -suunnitelma suositusta. Talousarviossa valtuusto asettaa käyttötalousosassa palveluittain toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden saavuttamiseen käytettävissä olevat resurssit määrärahoineen ja tuloarvioineen. Investointiosassa määrärahat varataan hankeryhmittäin/hankkeittain. Toimielimet jakavat valtuuston myöntämät määrärahat omissa käyttösuunnitelmissaan talousarvion hyväksymisen jälkeen pienempiin kokonaisuuksiin.

3. Aikataulu

Lautakuntien ja johtokuntien talousarvioesitykset on oltava valmiina 13.10.2017 mennessä.

Kiinteistöpäällikkö ja tekninen johtaja antavat tarvittaessa erilliset ohjeet toimialoille kiinteistöjen korjaus- ja investointiesitysten tekemiselle.

4. Toimialojen talousarvioesitysten sisältö

Toimialojen esitykset pitävät sisällään seuraavat asiakirjat:

1. Raindance budjetointiohjelmalla laadittu numero-osa
2. Tallennetut tavoitelomakkeet (*K:taulukot/raha/talousarvio/budjettikirja, word-lomakkeet*) sekä henkilöstölomakkeet (*k:taulukot/raha/talousarvio/virat, excel-lomakkeet*)
3. Toimielimen käsittelyä koskeva päätös.
Päätöksen esittelytekstistä tulee ilmetä keskeisimmät muutokset toiminnassa, määrärahoissa ja henkilöstössä palveluittain.
4. Mahdolliset investointiesitykset ja niiden tavoitteet ja perustelut

Päätöksestä lähetetään viesti dynastiassa Eeva-Liisa Tuomolalle ja talousjohtaja Leena Järvenpälle. Myös liitteiden on oltava dynastiassa!

5. Käyttötalousosa

Numero-osa

Toimialat tallentavat määrärahaesityksensä raindance- budjetointiohjelmaan vuosille 2018, 2019 ja 2020.

Määrärahat ja tuloarviot syötetään tileittäin kustannuspaikoille. Järjestelmä pyöristää esityksen 10 euron tarkkuudelle. Valtuuston hyväksymässä talousarviossa määrärahat ja tuloarviot hyväksytään palvelutasolla. Tuloarviot on syötettävä **–merkkisinä!**

Tavaroiden ja palvelujen ostot budjetoidaan pääsääntöisesti arvonlisäverottomin hinnoin (poikkeus vähennysrajoitteiset).

Sisäiset laskutukset ja sisäiset erät

Laskelmat on laadittava ja toimitettava talouspalveluyksikköön 11.9.2017 mennessä. Sisäiset erät syötetään keskitetysti talouspalveluyksikössä.

Palkat ja henkilöstösivukulut

Vuoden 2018 talousarvion 4001 ja 4011 tilien kuukausipalkat palkkatiedot elokuulta (sisältää opettajien ylituntipalkat) on siirretty suoraan Populuksesta, jota voidaan muokata Raindance budjetointi henkilöpalkat osiossa. Vuosipalkkoihin on tehty mahdolliset sopimusten mukaiset korotukset eli 1 %. Vuosipalkka sisältää 30 prosentilla leikatut lomarahat. Toimialoilla on syytä tarkistaa, että vakituisten vakanssien palkkatiedot ovat oikein ja kohdistuvat oikeille kustannuspaikoille.

Muut palkat (tuntipalkat, tilapäinen työvoima, erilliskorvaukset, muut palkat, sairauslomansijaiset ja vuosilomansijaiset) arvioidaan erikseen. Vuosilomansijaiset budjetoidaan tilille 4018 ja sairauslomansijaiset tilille 4017.

Tuntipalkkaisen henkilöstön ja määräaikaisen kk-palkkaisen henkilöstön palkkatietojen apulistoja on käytettävissä ja ne löytyvät osoitteesta

K:\taulukot\raha\talousarvio\määräaikaisen palkkojen apulistat kansioista, johon linkki :

<K:\Taulukot\RAHA\Talousarvio\Määräaikaisten palkkojen apulistat>

Mahdolliset palkkojen muutokset eivät siirry automaattisesti palkanlaskentaan eli populukseen. Palkkojen muutoksista pitää tehdä populukseen henkilöittäin kustannustenjakolomakkeet ennen tammikuun 15. päivän palkkoja, jotta muutokset tulevat voimaan talousarviovuoden alusta alkaen.

Huom! Budjetointiohjelmassa henkilöstökulujen päivitys välilehdellä on päivitettävä aina muuttuneet henkilöpalkat ja sivukulut.

Pääkäyttäjä on tallentanut järjestelmään seuraavat sivukulut:

Kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu 0,98 %, työttömyysvakuutusmaksu 2,75 %, tapaturmavakuutusmaksu 0,40 % ja muut sosiaalivakuutusmaksut 0,05 %, vel-maksu 16,52 %

KuEL maksu koostuu

- palkkaperusteisesta maksusta
- varhaiseläkemenoperusteisesta maksusta (varhe-maksu) ja
- eläkemenoperusteisesta maksusta.

Ainoastaan palkkaperusteinen maksu budjetoidaan % -osuutena palkoista, muut budjetoidaan euromääräisesti.

Edellä mainitut maksut budjetoidaan seuraaville tileille:

4100 KuEL, palkkaperusteiset 16,75 % palkoista

4101 KuEL, varhemaksut, syötetään valmiiksi keskitetysti talouspalveluissa - ei saa muuttaa

4102 KuEL, eläkemenoperusteiset syötetään valmiiksi keskitetysti talouspalveluissa - ei saa muuttaa

4230 Sairausvakuutuskorvaukset, budnetti-ohjelmistossa ei ole sivukulujen laskentaa tällä tilillä, lasketaan ja syötetään toimialoilla (sairausvakuutuskorvaustilin prosentti on 1, palkkatileistä 4001, 4011, 4012, 4014, 4015, 4016, 4017 ja 4018); syötetään –**miinus**merkisenä.

Toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Tavoiteasettelusta on kerrottu tarkemmin kohdassa kaupunkistrategia.

Tiina Kemppainen toimii kaupunkistrategian toiminnallistamisen koordinaattorina, puh.no 4141 5231

6. Investointiosa

Investoinnit on varattava taloussuunnitelmaehdotukseen ilman arvonlisäveroa, mikäli hanketta ei koske vähennys- tai palautusoikeuden rajoitukset.

Investointiosassa tulee kullekin vuodelle varata se osuus, mitä hankkeeseen suoriteperusteen mukaisesti kunakin vuonna arvioidaan käytettävän. Investointiosaan budjetoidaan pysyviin vastaaviin aktivoitavat aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot.

Hankintaraja on vähintään 10.000 euroa.

Rakentamiseen tai peruskorjaukseen liittyvät ensikertaisen kalustamisen määrärahat sisällytetään teknisen lautakunnan rakentamismäärärahoihin.

7. Valtionosuudet

Valtionosuudet syötetään talouspalveluyksikössä. Laskennalliset valtionosuudet merkitään tuloksi tuloslaskelmaosaan.

Investointiosan valtionosuudet varataan investointiosaan ao. hankkeen tuloksi. Valtionosuus varataan tuloksi hankkeen ennakoidun valmistumisen mukaisesti.

8. Liikelaitoksen talousarvioehdotus

Liikelaitosten talousarviossa noudatetaan Kuntalain 120 §:n säännöksiä ja uutta talousarviosuosittelusta.

Johtokunnan tulee 13.10.2017 mennessä toimittaa ehdotuksensa vuoden 2018 talousarvioksi ja v. 2018-2020 taloussuunnitelmaksi talouspalveluyksikköön. Liikelaitoksen talousarviossa noudatetaan samoja talousarvioperiaatteita kuin kunnan talousarviossakin.

Liikelaitoksen talousarviossa on tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa. Niissä esitetään liikelaitokselle asetettavat tavoitteet ja niiden toteutumista mittaavat tunnusluvut, talousarvioperustelut ja budjettilaskelmat. Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy talousarvionsa vuodelle 2018 kaupungin talousarvion hyväksymisen jälkeen viimeistään vuoden loppuun mennessä.

Sekä valtuusto että johtokunta asettavat liikelaitokselle sitovia tavoitteita.

Sekä valtuuston että johtokunnan liikelaitokselle asettamat tavoitteet esitetään liikelaitoksen talousarviossa ja ne tulee erottaa toisistaan selkein merkinnöin.

Liikelaitos laatii tavoitteensa vastaavalla lomakkeella kuin konserniyhteisöt. Lomakkeet on toimitettava myös sähköpostitse osoitteeseen eeva-liisa.tuomola@forssa.fi.

9. Tytäryhteisöjen tavoitteet

Tytäryhteisöjen, Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän ja Lounais-Hämeen koulutuksen kuntayhtymän tulee laatia esityksensä konsernitavoitteista 13.10.2017 mennessä konsernilomakkeella.

10. Konserniyhteisöjä koskevat tavoite- ja talousarvioneuvottelut

Kaupungin konserniohjeissa on ohjeistettu vuosittain käytävät tavoite- ja talousarvioneuvottelut konserniyhteisöjen kanssa. Neuvottelut ajoittuvat syyskuulle ja niistä on sovittu erikseen.

FORSSAN KAUPUNGINHALLITUS

Jari Kesäniemi
kaupunginjohtaja

Leena Järvenpää
talousjohtaja

Jakelu: toimialat, konserniyhteisöt, liikelaitos